

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

COM(91) 310 def.

Brussel, 4 september 1991

Voorstel voor een

VERORDENING (EEG) VAN DE RAAD

inzake maatregelen voor de preventie van bepaalde zoönosen en van
bepaalde zoönoseverwekkers bij dieren en produkten
van dierlijke oorsprong ten einde de uitbraak van door voedsel
overgedragen infecties en vergiftigingen te voorkomen

(door de Commissie ingediend)

TOELICHTING

Zoönosen zijn ziekten en infecties die op natuurlijke wijze tussen gewervelde dieren en mensen worden overgedragen.

Niet alleen vormen zij een gevaar voor de gezondheid van de mens, zij hebben ook negatieve effecten voor de landbouweconomie, in de vorm van produktiviteitsverliezen en handelsbeperkingen.

Bovendien veroorzaken verschillen in beleid met betrekking tot zoönosen concurrentiedistorsies tussen de landbouwproducenten en brengen zij problemen mee voor de intracommunautaire handel in levende dieren en in produkten van dierlijke oorsprong.

Voor de preventie van zoönosen worden verschillende strategieën toegepast, afhankelijk van de aard van de ziekte, de ziekteverwekker en de wijze waarop deze wordt overgedragen.

De strategieën zijn hoofdzakelijk gebaseerd op beperking van de besmettingsmogelijkheden en, waar mogelijk, de uitroeiing van de ziekte bij de veestapel of bij de in het wild levende dieren. Op communautair niveau zijn reeds specifieke acties ondernomen met het oog op het bestrijden van een aantal zoönosen bij de veestapel of bij in het wild levende dieren, in het bijzonder ten aanzien van boviene tuberculose, boviene brucellose, brucellose bij schapen en geiten en rabies.

Bovendien zijn op communautair niveau reeds maatregelen vastgesteld of voorgesteld die erop gericht zijn besmetting van voedermiddelen en specifiek voeder van dierlijke oorsprong door zoönoseverwekkers te beperken.

Dit voorstel houdt in :

- de verplichting voor de Lid-staten om informatie te verzamelen over het optreden van zoönoseverwekkers bij mensen en dieren, en om deze informatie aan de Commissie mede te delen;
- de verplichting om maatregelen te nemen voor de opsporing van zoönoseverwekkers bij dieren, voedermiddelen en produkten van dierlijke oorsprong;
- bijzondere maatregelen voor specifieke zoönoseverwekkers. In een eerste fase zullen dergelijke maatregelen worden geconcentreerd op een programma voor salmonella in de pluimveehouderij en listeria monocytogenes in zachte kaas en kant-en-klaar gerechten;
- de aanwijzing van referentielaboratoria die de voor een juiste toepassing van het systeem vereiste technische bijstand verschaffen.

De Commissie onderstreept dat de hierbij voorgestelde verordening, die niet alleen betrekking heeft op levensmiddelen, maar ook op dieren en voedermiddelen, de bestaande Richtlijn 89/397/EEG van de Raad van 14 juni 1989 inzake de officiële controle op levensmiddelen geheel onverlet laat.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN DE RAAD

Inzake maatregelen voor de preventie van bepaalde zoönosen en van bepaalde zoönoseverwekkers bij dieren en produkten van dierlijke oorsprong ten einde de uitbraak van door voedsel overgedragen infecties en vergiftigingen te voorkomen

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 43,

Gelet op het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europese Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Overwegende dat levende dieren en produkten van dierlijk oorsprong zijn vermeld in de lijst in bijlage II bij het Verdrag; dat de veeteelt en het op de markt brengen van produkten van dierlijke oorsprong een bron van inkomsten vormt voor een groot gedeelte van de landbouwbevolking;

Overwegende dat een rationele ontwikkeling van deze sector en een verbetering van de produktiviteit ervan kunnen worden bereikt door invoering van veterinaire maatregelen voor de bescherming en de verbetering van de gezondheid van mens en dier in de Gemeenschap;

Overwegende dat het optreden van zoönosen die met name doordat ze via voedsel van dierlijke oorsprong worden overgedragen, een bedreiging vormen voor de gezondheid van de mens, met passende bestrijdingsmaatregelen moet worden voorkomen en beperkt;

Overwegende dat de Gemeenschap reeds maatregelen heeft genomen voor de uitroeiing van bepaalde zoönosen, inzonderheid boviene tuberculose, boviene brucellose, brucellose bij schapen en geiten en rabies; dat het raadzaam is epidemiologische informatie over deze ziekten te verzamelen;

Overwegende dat, om een aantal via voedsel overgedragen ziekten te bestrijden, gecombineerde acties moeten worden opgezet waarvoor specifieke maatregelen op het vlak van de produktie van voedermiddelen, van de fokkerij, van de commerciële pluimveekoppels en van de verwerking van produkten van dierlijke oorsprong vereist zijn;

Overwegende dat de toepassing van deze voorschriften Richtlijn 89/397/EEG van 14 juni 1989 inzake de officiële controle op levensmiddelen⁽¹⁾ onverlet moet laten;

Overwegende dat in de Lid-Staten informatie moet worden ingewonnen betreffende het optreden van zoönosen bij de bevolking, bij gedomesticeerde dieren, in diervoeder en bij in het wild levende dieren, ten einde de prioriteiten voor de preventieve acties vast te stellen;

Overwegende dat het dienstig is dat de Commissie de ontwikkeling van de epidemiologische situatie volgt en passende maatregelen neemt;

Overwegende dat harmonisatie van de belangrijkste eisen op het gebied van de bescherming van de volksgezondheid slechts mogelijk is als verbindings- en referentielaboratoria van de Gemeenschap zijn aangewezen en acties op technisch en wetenschappelijk vlak worden ondernomen;

Overwegende dat de bepalingen inzake de financiële bijdrage van de Gemeenschap voor een aantal bij deze verordening vastgestelde acties zijn vastgesteld in Beschikking 90/424/EEG van 29 juni 1990 van de Raad betreffende bepaalde uitgaven op veterinair gebied⁽²⁾, gewijzigd bij Beschikking 91/133/EEG⁽³⁾;

Overwegende dat het dienstig is de Commissie te belasten met de vaststelling van de nodige uitvoeringsbepalingen,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD :

(1) PB nr. L 186 van 30.6.1989, blz. 23.

(2) PB nr. L 224 van 18.8.1990, blz. 19.

(3) PB nr. L 66 van 13.3.1991, blz. 18.

Artikel 1

1. Bij deze verordening worden de voorschriften vastgesteld voor het verzamelen van informatie over zoönosen en zoönoseverwekkers en de maatregelen die moeten worden genomen voor zoönosen en zoönoseverwekkers in de Lid-Staten en op Gemeenschapsniveau.
2. Deze verordening laat Richtlijn 89/397/EEG onverlet.

Artikel 2

In deze verordening wordt verstaan onder

- 1) zoönose : een ziekte of een infectie die langs natuurlijke weg wordt overgedragen tussen gewervelde dieren en mensen;
- 2) zoönoseverwekker : elke bacterie, elk virus of elke parasiet waardoor een zoönose kan worden veroorzaakt;
- 3) pluimveekoppel voor fokdoeleinden : elke groep van meer dan 25 kippen (*Gallus gallus*) die worden gehouden voor de produktie van broedeieren, die voortdurend in dezelfde ruimte worden gehuisvest of, wanneer het gaat om een houderijsysteem met vrije uitloop, elke groep van meer dan 25 kippen die samen toegang hebben tot een of meer ruimten;
- 4) commercieel pluimveekoppel : elke groep van meer dan 100 kippen (*Gallus gallus*) die wordt gehouden voor de produktie van vlees van pluimvee en/of de produktie van eieren voor consumptie, die voortdurend in dezelfde ruimte wordt gehuisvest of, wanneer het gaat om een houderijsysteem met vrije uitloop, elke groep van meer dan 100 kippen die samen toegang hebben tot een of meer ruimten;
- 5) erkend laboratorium : een laboratorium dat door de bevoegde autoriteit van een Lid-Staat is erkend voor onderzoek van monsters met het oog op de opsporing van een zoönoseverwekker;
- 6) monster : een ten behoeve van de eigenaar of beheerder van het bedrijf of van de dieren met het oog op opsporing van de zoönoseverwekker genomen monster;
- 7) officieel monster : een door de bevoegde autoriteit genomen monster voor het onderzoek naar de betrokken zoönoseverwekker. Op het officiële monster moeten worden aangegeven : de soort, het type, het aantal genomen monsters, de methode van bemonstering, de oorsprong van het dier of het dierlijk produkt; dit monster wordt genomen zonder voorafgaande waarschuwing.

Artikel 3

1. Elke Lid-Staat ziet erop toe dat de maatregelen die overeenkomstig deze verordening door volksgezondheidsdiensten, veterinaire autoriteiten en andere bevoegde autoriteiten op zijn grondgebied worden getroffen, op nationaal en lokaal niveau worden gecoördineerd, inzonderheid in verband met epidemiologisch onderzoek.
2. Elke Lid-Staat wijst de bevoegde autoriteit aan die verantwoordelijk is voor het indienen van de gegevens die overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 4 en 8 op nationaal niveau zijn verzameld.
3. De op lokaal niveau bevoegde autoriteiten worden bijgestaan door erkende laboratoria.
4. Elke Lid-Staat wijst referentielaboratoria aan voor zoönosen en zoönoseverwekkers. Indien nodig wordt de uiteindelijke identificatie van een zoönoseverwekker of de bevestiging van de aanwezigheid van een zoönoseverwekker verricht in de bevoegde referentielaboratoria.

Artikel 4

1. Voor de in bijlage 1, I vermelde zoönosen gelden de onderstaande regels.
2. De diagnose van een klinische zoönosebesmetting mag uitsluitend worden gesteld door daartoe bevoegde artsen of dierenartsen. De isolatie en identificatie van een zoönoseverwekker of het anderszins aantonen van de aanwezigheid daarvan behoort tot de bevoegdheid van de persoon die verantwoordelijk is voor het laboratorium of, wanneer de identificatie elders dan in een laboratorium plaatsvindt aan de hand van een serologisch of een ander onderzoek, van de persoon die verantwoordelijk is voor dat onderzoek.
3. De diagnose en identificatie van een in lid 2 vermelde zoönoseverwekker dient te worden gemeld aan de bevoegde volksgezondheidsdienst of veterinaire instantie. Deze instantie rapporteert aan de in artikel 3, lid 2, genoemde bevoegde autoriteit.

4. De Commissie kan volgens de procedure van artikel 14 de bepalingen van dit artikel van toepassing verklaren op zoönosen en zoönoseverwekkers die zijn genoemd in Bijlage 1, II.

Artikel 5

1. De nationale autoriteit als bedoeld in artikel 3, lid 2, evalueert de overeenkomstig artikel 4, lid 3, verzamelde informatie. Zij stelt de Commissie om de twaalf maanden in kennis van het verloop van de situatie met betrekking tot de infecties en van de infectiebronnen.
2. Lid 1 staat er niet aan in de weg dat de Lid-Staten de Commissie frequenter in kennis stellen van de situatie, of aan de Commissie verzoekt om bijkomende informatie indien zulks op grond van de omstandigheden gerechtvaardigd is.
3. Vóór 1 januari 1995 dient de Commissie bij de Raad een verslag in over het verzamelen van de gegevens, samen met voorstellen om het rapportagesysteem te verbeteren.
4. Zo nodig worden de voor de uniforme toepassing van dit artikel vereiste uitvoeringsbepalingen vastgesteld volgens de procedure van artikel 14.

Artikel 6

In het kader van de bij deze verordening vastgestelde maatregelen betreffende zoönosen en zoönoseverwekkers worden de methoden voor het traceren van de verplaatsingen van landbouwhuisdieren toegepast die zijn vastgesteld bij Beschikking 89/153/EEG van de Commissie⁽⁴⁾.

(4) PB nr. L 39 van 2.3.1989, blz. 33.

Artikel 7

1. Rekening houdend met de algemene beginselen van Richtlijn 89/397/EEG leggen de Lid-Staten tegen 1 april 1992 aan de Commissie de nationale maatregelen voor die moeten worden genomen om het bij deze verordening vastgestelde doel ten aanzien van zoönosen overeenkomstig de bijlagen 2, 3 en 4 te bereiken. De Lid-Staten mogen daarin echter nog andere zoönosen of zoönoseverwekkers opnemen dan die welke in de bijlagen 2 en 3 zijn vermeld.

2. Bij de vaststelling van de maatregelen moet rekening worden gehouden met de specifieke situatie in elke Lid-Staat en moeten onder meer worden vermeld :
 - a) de structuur en de spreiding van het landbouwhuisdierenbestand op het grondgebied van de Lid-Staat;
 - b) het aantal bedrijven die mengvoeder produceren en de spreiding ervan;
 - c) het aantal inrichtingen die levensmiddelen van dierlijke oorsprong produceren, en de spreiding ervan;
 - d) de infrastructuur van de diensten (met name gedetailleerde gegevens inzake de autoriteiten die betrokken zijn bij de tenuitvoerlegging van de programma's en de aard en de omvang van de daarbij betrokken instellingen);
 - e) het aantal erkende laboratoria voor onderzoek en identificatie, en de erkenningsprocedures voor dergelijke laboratoria.

3. Met betrekking tot de controle moeten worden vermeld :
 - a) de controles op zoönoseverwekkers als bedoeld in bijlage 2, I op het niveau van de beslagen of koppels;
 - b) de controles op zoönoseverwekkers als bedoeld in bijlage 2, II in het laatste stadium van de mengvoederproductie;
 - c) de controles op zoönoseverwekkers als bedoeld in bijlage 2, III in het stadium van de levensmiddelenproductie op basis van produkten van dierlijke oorsprong;
 - d) eventueel de controles op andere zoönosen of zoönoseverwekkers die door de desbetreffende Lid-Staat in de maatregelen zijn opgenomen.

4. De maatregelen dienen te beantwoorden aan de in bijlage 3, punten III, IV en V, vastgestelde minimumeisen voor bemonstering. Volgens de procedure van artikel 14 kan evenwel aan bepaalde Lid-Staten een uitzondering worden toegestaan voor categorieën dieren of produkten die slechts een gering aandeel hebben in de produktie in die Lid-Staat.
5. Bij de vaststelling van de maatregelen moeten de voor de bestrijding overeenkomstig bijlage 4 te ondernemen acties worden vermeld.
6. De Commissie onderzoekt de overeenkomstig lid 1 meegedeelde maatregelen om na te gaan of zij aan deze verordening voldoen.
7. Vóór 1 juli 1992 keurt de Commissie volgens de procedure van artikel 14 de in lid 1 bedoelde maatregelen goed. Volgens dezelfde procedure kan de Commissie besluiten dat de betrokken Lid-Staat de door hem ingediende maatregelen dient te wijzigen of aan te vullen.
8. Op verzoek van de betrokken Lid-Staat en in verband met de ontwikkeling van de situatie in de betrokken Lid-Staat of in één van de gebieden ervan, kan de Commissie volgens de procedure van artikel 14 besluiten tot wijziging of aanvulling van eerder overeenkomstig lid 7 goedgekeurde maatregelen.
9. Volgens de procedure van artikel 14 kan de Commissie besluiten dat een Lid-Staat een eerder overeenkomstig lid 7 goedgekeurde maatregelen moet wijzigen of aanvullen in verband met de ontwikkeling van de situatie in die Lid-Staat of de overeenkomstig de artikelen 5 en 8 gedane constatering.

Artikel 8

De Lid-Staten delen in het kader van het in artikel 14 bedoelde Comité de Commissie elk jaar de resultaten mee van de in artikel 7 bedoelde maatregelen.

Artikel 9

Veterinaire deskundigen van de Commissie kunnen, in samenwerking met de autoriteiten van de betrokken Lid-Staat en voor zover dit nodig is voor de uniforme toepassing van deze verordening, controles ter plaatse verrichten. De Commissie stelt de Lid-Staten in kennis van de uitkomsten van deze controles.

Een Lid-Staat op het grondgebied waarvan een controle wordt verricht, verleent de deskundigen alle nodige bijstand bij het vervullen van hun taak.

De algemene bepalingen ter uitvoering van dit artikel worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 14.

Artikel 10

De in artikel 3, lid 4, bedoelde referentielaboratoria onderhouden de contacten met de in bijlage 5 genoemde communautaire referentielaboratoria. De taken en bevoegdheden van de communautaire referentielaboratoria worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 14, voor zover dat nog niet is gebeurd op grond van artikel 28 van Beschikking 90/424/EEG.

Artikel 11

De Commissie volgt de ontwikkeling van de situatie met betrekking tot de zoönosen in de Gemeenschap, met name aan de hand van de informatie die overeenkomstig de artikelen 5 en 8 wordt verzameld; op grond van die ontwikkeling kan zij

- a) specifiek onderzoek verrichten, in het bijzonder inzake de beoordeling van de gevaren die zoönoseverwekkers opleveren, van diagnosemethoden en van bestrijdingsmaatregelen, in samenwerking met de desbetreffende laboratoria als bedoeld in artikel 3, lid 4, met de communautaire referentielaboratoria als bedoeld in artikel 10 en met het Wetenschappelijk Veterinair Comité;

- b) volgens de procedure van artikel 14 de standaard-werkmethodes voor erkende laboratoria als bedoeld in artikel 3, lid 3, vaststellen;
- c) richtsnoeren vaststellen voor de maatregelen betreffende zoënosën.

Artikel 12

De bepalingen inzake de financiële bijdrage van de Gemeenschap in de kosten van de uit deze verordening voortvloeiende maatregelen zijn vastgesteld in Beschikking 90/424/EEG.

Artikel 13

De bijlagen bij deze verordening kunnen door de Commissie volgens de procedure van artikel 14 worden gewijzigd om rekening te houden met de ontwikkeling van de situatie met betrekking tot de zoënosën.

Artikel 14

In de gevallen waarin wordt verwezen naar de in dit artikel omschreven procedure, leidt de voorzitter van het Permanent Veterinair Comité, hierna "Comité" genoemd, deze procedure hetzij op eigen initiatief hetzij op verzoek van de vertegenwoordiger van een Lid-Staat, onverwijld in bij het Comité.

De vertegenwoordiger van de Commissie legt het Comité een ontwerp voor van de te nemen maatregelen. Het Comité brengt binnen een termijn die de voorzitter kan vaststellen naar gelang van de urgentie van de materie advies uit over dit ontwerp, zo nodig door middel van een stemming.

Het advies wordt in de notulen opgenomen; voorts heeft elke Lid-Staat het recht te verzoeken dat zijn standpunt in de notulen wordt opgenomen.

De Commissie houdt zoveel mogelijk rekening met het door het Comité uitgebrachte advies. Zij brengt het Comité op de hoogte van de wijze waarop zij rekening heeft gehouden met zijn advies.

Artikel 15

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 1992.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke Lid-Staat.

Gedaan te Brussel, op

Voor de Raad

BIJLAGE 1

- I. - Tuberculose veroorzaakt door mycobacterium bovis
 - Brucellose en de verwekkers daarvan
 - Salmonellose en de verwekkers daarvan
 - Rabies
 - Trichinose en de verwekkers daarvan.

- II. - Campylobacteriose
 - Listeriose
 - Toxoplasmosse
 - Yersiniose.en de verwekkers daarvan.

BIJLAGE 2

I. - Salmonella

II. - Salmonella

III. A. Rekening houdend met de onderstaande factoren bepalen de Lid-Staten op welke specifieke zoönoseverwekker controle moet worden uitgeoefend :

- a) het betrokken levensmiddel van dierlijke oorsprong;
- b) de specifieke inrichting waar de controle moet worden verricht;
- c) gegevens waaruit blijkt dat het betrokken levensmiddel een rechtstreeks risico inhoudt voor de gezondheid van de mens;
- d) het effect van de be- en verwerking op de microbiologische kwaliteit van het voedsel;
- e) het niveau van de microbiologische controles (HACCP) in de betrokken inrichting bij het toezicht op de hygiëne en de toepassing van de regels van het vak (GMP).

B. De zoönoseverwekkers waarop controles kunnen worden uitgeoefend zijn :

- *Listeria monocytogenes*
- *Campylobacter jejuni* en *Campylobacter coli*
- *Salmonella*
- *Yersinia enterocolitica*.

Voor zachte kaas en kant-en-klaarmaaltijden is controle op *Listeria monocytogenes* evenwel verplicht.

BIJLAGE 3

I. Bij de vaststelling van de maatregelen moeten worden vermeld :

- aantal en soort van de te nemen monsters
- aantal en soort van de te nemen officiële monsters
- de bemonsteringsmethodes
- de methodes voor onderzoek van de monsters en identificatie van de zoönoseverwekkers

II. Bij de vaststelling van de maatregelen moet rekening worden gehouden met de volgende criteria voor de vaststelling van de bemonsteringsmethodes.

A. Variabele criteria voor beslagen, koppels of individuele dieren.

- a) factoren die de verspreiding van een of meer zoönosen in de hand kunnen werken;
- b) de voorgeschiedenis van de bedoelde zoönose in een bepaald land of een deel daarvan, bij huisdieren of in het wild levende dieren;
- c) de volgende aspecten van de betrokken populatie :
 - het totale aantal dieren
 - de homogeniteit van de groepen binnen die populatie
 - de leeftijd van de dieren
 - de dierlijke produktie;
- d) de context waarin de landbouwbedrijven functioneren uit een oogpunt van :
 - regionale verschillen
 - de concentratie van dieren
 - de ligging ten opzichte van stedelijke gebieden
 - de ligging ten opzichte van gebieden met in het wild levende dieren;
- e) produktiesystemen, o.a. :
 - intensieve veehouderij
 - extensieve veehouderij
 - verzorgingssystemen, en met name de voedingspatronen en de gezondheidszorg voor de dieren;
- f) problemen die zich, gezien de precedentes en andere bekende gegevens, kunnen voordoen;

g) de vereiste mate van bescherming op grond van de aard en de ernst van de betrokken ziekte.

B. Variabele criteria voor inrichtingen in het laatste stadium van de mengvoederproduktie.

- a) de geproduceerde soorten voeder en de dieren waarvoor deze soorten zijn bestemd
- b) de produktiemethoden
- c) de totale produktie van elke soort voeder
- d) de frequentie van de produktie
- e) het niveau van de bacteriologische controle op grond van Richtlijn 90/667/EEG van de Raad tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften voor de verwijdering en verwerking van dierlijke afval, voor het in de handel brengen van dierlijke afval en ter voorkoming van de aanwezigheid van ziekteverwekkers in diervoeders van dierlijke oorsprong (vissen daaronder begrepen) en tot wijziging van Richtlijn 90/425/EEG.
- f) de uit het verleden bekende gevallen van besmetting van dieren met zoönosen via de betrokken produkten.

C. Variabele criteria voor inrichtingen die levensmiddelen produceren op basis van produkten van dierlijke oorsprong.

- a) het verleden van de dieren waarvan de produkten afkomstig zijn;
- b) de uit het verleden bekende gevallen van besmetting van mensen met zoönoses via de betrokken produkten;
- c) de volgende aspecten van de produktie :
 - de totale produktie
 - de homogeniteit van de produktie
 - de behandeling die de produkten hebben ondergaan;
- d) de problemen die zich, gezien de precedentes en andere bekende gegevens, kunnen voordoen;
- e) de vereiste mate van bescherming op grond van de aard en de ernst van de betrokken ziekte.

III. A. De maatregelen moeten voldoen aan de volgende minimumeisen voor bemonstering inzake zoonoseverwekkers als vermeld in bijlage 2.1 :

1. Fokpluimveekoppels

a) Opfok

Alle pluimveekoppels die voor fokdoeleinden worden gehouden, moeten ten minste worden bemonsterd als de dieren één dag oud zijn, als ze vier weken oud zijn, en twee weken vóór het begin van het legstadium.

b) Vermeerdering

Alle pluimveekoppels die worden gehouden voor de produktie van broedeieren moeten in het legstadium ten minste om de twee weken worden bemonsterd.

2. Gebruikspluimvee (legkippen), uiterlijk vanaf 1 juli 1994

a) Opfok

Alle pluimveekoppels die worden gehouden voor de produktie van eieren voor menselijke consumptie moeten ten minste worden bemonsterd als de dieren één dag oud zijn, als ze vier weken oud zijn, en twee weken vóór het begin van het legstadium.

b) Leg

Alle pluimveekoppels die worden gehouden voor de produktie en de verkoop van eieren voor menselijke consumptie moeten in het legstadium ten minste om de twaalf weken worden bemonsterd.

3. Commerciële slachtpluimveekoppels, uiterlijk vanaf 1 juli 1995

Alle pluimveekoppels die worden gehouden voor de produktie van pluimveevlees voor menselijke consumptie moeten ten minste worden bemonsterd als de dieren één dag oud zijn en drie weken voordat zij worden geslacht;

4. Broederijen

Broederijen met een broedcapaciteit van meer dan 1.000 eieren moeten in de periodes waarin zij in bedrijf zijn ten minste eenmaal per week worden bemonsterd.

B. Alle onder punt A bedoelde koppels en broederijen moeten overeenkomstig de volgende voorschriften worden bemonsterd en onderzocht.

1. Te nemen monsters

De bemonstering mag worden uitgevoerd op het pluimveehouderijbedrijf of eventueel in de betrokken broederij (namelijk voor de controle van eendagskuikens of van fokkoppels in het legstadium).

Bij bemonstering op het bedrijf moeten faecale verzamelmonsters worden genomen. In de broederij dient het monster te bestaan uit dode kuikens in de schaal, uitgeschifte eendagskuikens en op de broedplaats verzameld meconium.

2. Aantal te nemen monsters

Het aantal per koppel te nemen monsters wordt statistisch zodanig bepaald dat er, bij een besmettingsgraad van 5 % van de te bemonsteren populatie, 95 % kans is dat één positief monster wordt gevonden. Dit geeft als resultaat :

Aantal dieren in de koppel	Op het bedrijf of in de broederij aselect te nemen aantal monsters
25 - 29	20
30 - 39	25
40 - 49	30
50 - 59	35
60 - 89	40
90 - 199	50
200 - 499	55
500 of meer	60*

* Maximumaantal monsters per koppel.

3. Bacteriologisch onderzoek

Het totale aantal op het bedrijf of de broederij genomen monsters van een koppel mag tot één monster worden samengevoegd om bacteriologisch te worden onderzocht volgens een ISO-methode voor salmonella of een andere vergelijkbare door de Lid-Staat bepaalde methode.

C. Alle koppels en broederijen als bedoeld onder punt A. moeten, ten minste één maal per jaar, officieel worden bemonsterd en onderzocht.

IV. A. De maatregelen moeten voldoen aan de volgende minimumeisen voor bemonstering inzake zoönoseverwekkers als bedoeld in bijlage 2.II.

Elke maand dient een monster te worden genomen van elke soort voor de koppels als bedoeld in III.A. bestemd mengvoeder, die in de inrichting is geproduceerd.

B. Van veevoeder als bedoeld in punt A. moeten overeenkomstig de volgende voorschriften monsters worden genomen en onderzocht. De voor analyse genomen monsters moeten vijf eenheden van elk 100 g van het eindproduct omvatten. De frequentie van deze controle wordt verhoogd ingeval het uiteindelijke mengvoeder geen warmtebehandeling ondergaat, noch een andere behandeling die geschikt is om eventueel aanwezige zoönoseverwekkers onschadelijk te maken, en ingeval vaststaat dat er gevaar is voor de overdracht van een zoönoseverwekker. De monsters kunnen worden samengevoegd om bacteriologisch te worden onderzocht volgens een ISO-methode voor salmonella of een andere vergelijkbare door de Lid-Staat bepaalde methode.

C. Elk soort mengvoeder als bedoeld in punt A., moet ten minste eenmaal per jaar officieel worden bemonsterd en onderzocht.

- V. A. De maatregelen moeten voldoen aan de volgende minimumeisen voor bemonstering inzake *Listeria monocytogenes* als bedoeld in bijlage 2.III.B.

Elke maand dient een monster te worden genomen van elke soort produkt die wordt geproduceerd in de bedrijven die zachte kaas en kant-en-klaar-maaltijden produceren.

- B. De bemonsteringstechniek en de bacteriologische methoden worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 14.

- C. Elke soort produkt waarnaar in punt A. wordt verwezen, moet ten minste eenmaal per jaar officieel worden bemonsterd en onderzocht.

BIJLAGE 4

- I. De maatregelen moeten voldoen aan de volgende minimumeisen inzake maatregelen tegen zoönoseverwekkers als bedoeld in bijlage 2.1.

A. Fokpluimveekoppels

1. Opfok

Als bij de overeenkomstig bijlage 3.III.A en C verrichte controle de aanwezigheid van *Salmonella enteritidis* of *Salmonella typhimurium* in een opfokkoppel wordt geconstateerd, moet de koppel overeenkomstig punt II, B, 2 van bijlage 3 officieel worden bemonsterd om de eerste constatering te bevestigen. De lever, de eierstok en het beenmerg van ieder dier worden afzonderlijk onderzocht op aanwezigheid van *Salmonella*; hierbij wordt hetzij de ISO-methode voor *Salmonella* hetzij een door de Lid-Staat gespecificeerde alternatieve methode toegepast.

Als de besmetting van een fokkoppel met *Salmonella enteritidis* of *Salmonella typhimurium* wordt bevestigd, mogen levend pluimvee (met uitzondering van pluimvee dat op grond van een door de veterinaire autoriteit afgegeven vergunning rechtstreeks naar het slachthuis wordt gebracht) en eieren niet buiten de koppel worden afgeleverd totdat ten genoegen van de veterinaire autoriteit kan worden aangetoond dat de besmetting met deze serotypes verdwenen is.

2. Vermeerdering

Als bij de overeenkomstig bijlage 3.III. A en C verrichte controle de aanwezigheid van *Salmonella enteritidis* of *S. typhimurium* in een vermeerderingskoppel wordt geconstateerd, moet de koppel overeenkomstig punt II, B, 2 van bijlage 3 officieel worden bemonsterd om de eerste constatering te bevestigen. De lever, de eierstok en het beenmerg van ieder dier worden afzonderlijk onderzocht op aanwezigheid van *Salmonella*; hierbij wordt hetzij de ISO-methode voor *Salmonella* hetzij een door de Lid-Staat gespecificeerde alternatieve methode toegepast.

Als de besmetting van een vermeerderingskoppel met *Salmonella enteritidis* of *Salmonella typhimurium* wordt bevestigd, mogen levend pluimvee (behalve pluimvee dat op grond van een door de plaatselijke veterinaire autoriteit afgegeven vergunning rechtstreeks naar het slachthuis wordt gebracht) of eieren (met uitzondering van eieren die op grond van Richtlijn 89/437/EEG⁽¹⁾ rechtstreeks naar een inrichting voor de produktie van eiprodukten worden gebracht) niet buiten de koppel worden afgeleverd totdat ten genoegen van de veterinaire autoriteit kan worden aangetoond dat de besmetting met deze serotypes verdwenen is.

Als op een broederij nog broedeieren aanwezig zijn van koppels waarin de aanwezigheid van *Salmonella enteritidis* of *Salmonella typhimurium* is bevestigd, moeten deze eieren worden vernietigd.

3. Volgens de procedure van artikel 14 kunnen specifieke voorschriften voor de instandhouding van waardevol genetisch materieel worden vastgesteld.

B. Gebruikspluimvee (legkippen), uiterlijk vanaf 1 Juli 1994

1. Opfok

De voorschriften van punt A.1. zijn van toepassing.

2. Leg

De voorschriften van punt A.2. zijn van toepassing.

C. Slachtpluimveekoppels, uiterlijk vanaf 1 Juli 1995

Als bij de overeenkomstig bijlage 3.III.A en C verrichte controle de aanwezigheid van *Salmonella enteritidis* of *Salmonella typhimurium* in slachtpluimvee wordt geconstateerd, moet de koppel overeenkomstig punt II, B, 2 van bijlage 3 officieel worden bemonsterd om de eerste constatering te bevestigen. De lever, de eierstok en het beenmerg van ieder dier worden afzonderlijk onderzocht op aanwezigheid van *Salmonella*; hierbij wordt hetzij de ISO-methode voor *Salmonella* hetzij een door de Lid-Staat gespecificeerde alternatieve methode toegepast.

(1) PB nr. L 212, 22.7.1989, blz. 87

Als de besmetting van een slachtpluimveekoppel met *Salmonella enteritidis* of *Salmonella typhimurium* wordt bevestigd, mag levend pluimvee niet buiten de koppel worden afgeleverd, behalve om op grond van een door de plaatselijke veterinaire autoriteit afgegeven vergunning rechtstreeks naar het slachthuis te worden gebracht.

D. Alle koppels

Als de aanwezigheid van *Salmonella enteritidis* of *Salmonella typhimurium* in een van de onder A, B en C genoemde koppels wordt bevestigd, moeten naast de reeds genoemde maatregelen de volgende maatregelen worden genomen :

1. ingeval het pluimvee rechtstreeks naar het slachthuis wordt gebracht om voor menselijke consumptie te worden geslacht, moet de plaatselijke veterinaire autoriteit dat vooraf melden aan het slachthuis. De dieren moeten vóór het einde van de dag worden geslacht en aan een warmtebehandeling of een andere passende behandelingsmethode onderworpen worden, waardoor de *Salmonella* vernietigd wordt.
2. Nadat de met *Salmonella enteritidis* of *Salmonella typhimurium* besmette koppels uit de installaties zijn verwijderd, worden deze laatste volgens door de plaatselijke veterinaire autoriteit vastgestelde voorschriften doeltreffend gereinigd en ontsmet en wordt de mest of het strooisel overeenkomstig die voorschriften op veilige wijze verwijderd.

E. Broederijen

Als bij een controle van de installaties of andere controles overeenkomstig bijlage 3.III. A en C de aanwezigheid van een *Salmonella*-serotype wordt ontdekt, stelt de plaatselijke veterinaire autoriteit voorschriften vast voor een doeltreffende reiniging en ontsmetting van de installaties, inclusief de veilige verwijdering van afval.

- II. De maatregelen moeten voldoen aan de volgende minimumeisen inzake maatregelen tegen zoönoseverwekkers als bedoeld in bijlage 2.II.

Als bij de overeenkomstig bijlage 3.IV.A en C uitgevoerde controle wordt geconstateerd dat een monster positief is voor *Salmonella* stelt de plaatselijke veterinaire autoriteit een onderzoek in om

1. de bron van besmetting te identificeren, in het bijzonder door middel van officiële, in verschillende produktiestadia genomen monsters;

2. na te gaan op welke wijze de voorschriften en controles betreffende de verwijdering en verwerking van dierlijke afval en in het bijzonder die vastgesteld bij Richtlijn 90/667/EEG van de Raad van 27 november 1990⁽¹⁾ tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften voor de verwijdering en verwerking van dierlijke afval, voor het in de handel brengen van dierlijke afval en ter voorkoming van de aanwezigheid van ziekteverwekkers in diervoeders van dierlijke oorsprong (vissen daaronder begrepen) en tot wijziging van Richtlijn 90/425/EEG toegepast zijn;
3. procedures inzake de toe te passen regels van het vak (GMP) vast te stellen en erop toe te zien dat deze procedures worden gevolgd.

III. De maatregelen moeten voldoen aan de volgende minimumeisen inzake maatregelen als bedoeld in bijlage 2.III.

A. Inrichtingen voor de productie van zachte kaas en van kant-en-klaar gerechten

Als bij de overeenkomstig bijlage 3.V.A en C verrichte controle de aanwezigheid van *Listeria monocytogenes* wordt ontdekt, moet de besmette partij uit de handel worden genomen en dienen de installaties zeer grondig te worden ontsmet.

B. Alle inrichtingen

Als bij de controle een monster positief is voor de in het programma vermelde zoonoseverwekker of -verwekkers, wordt door de veterinaire autoriteit een onderzoek ingesteld om

1. de bron van besmetting te identificeren, in het bijzonder door middel van officiële, in verschillende produktiestadia genomen monsters;
2. na te gaan op welke wijze de controles in de inrichting tot dan toe zijn verricht;
3. procedures inzake de toe te passen regels van het vak (GMP) vast te stellen en erop toe te zien dat deze procedures worden gevolgd.

IV. In de maatregelen moet worden vermeld welke voorlichtingsacties ten aanzien van handelaren in voedingsmiddelen en consumenten zijn gepland om te voorkomen dat voedsel van dierlijke oorsprong verkeerd wordt behandeld.

(1) PB nr. L 363 van 27.12.1990, blz. 51

BIJLAGE 5

Lijst van de communautaire referentielaboratoria voor zoönosen

I. Epidemiologie van zoönosen

Institute of Veterinary Medicine
(Robert von Ostertag Institut)
Postfach 33 00 13
Thielallee 88/92
D-1000 Berlin (Federal Republic of Germany)

II. Salmonellae

Rijksinstituut voor de Volksgezondheid
P.O. Box 1
NL-3720 BA Bilthoven (The Netherlands)

III. Yersinia

Institut Pasteur
27, rue du Docteur Roux
F-75724 Paris Cedex 15 (France)

IV. Listeria

Institute of Hygiene and Microbiology
The Royal Veterinary and Agricultural University
13 Bülowsvej
DK-1870 Copenhagen (Denmark)

V. **Campylobacter**

Nationaal Instituut voor Diergeneeskundig Onderzoek
Groeselenberg 99
B-1180 Brussel (België)

VI. **Parasieten**

Istituto Superiore di Sanità
Via Regina Elena 299
I-00161 Roma (Italy)

ISSN 0254-1513

COM(91) 310 def.

DOCUMENTEN

NL

03

Catalogusnummer : CB-CO-91-342-NL-C

ISBN 92-77-74808-7

Bureau voor officiële publikaties der Europese Gemeenschappen
L-2985 Luxemburg